

4. Зеленський розповів своє бачення мовного питання в Україні / Українські новини [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://ukranews.com/ua/news/621259-ne-treba-tysnuty-rosijsku-movu-zelenskyj-rozpoviv-svoje-bachennya-movnogo-pytannya-v-ukrayini>

Ключові слова: виборча кампанія, предвиборча програма, мовне питання, предвиборчий дискурс.

Ключевые слова: избирательная кампания, предвыборная программа, языковой вопрос, предвыборный дискурс.

Key words: election campaign, election program, language issue, election discourse.

ІВАНОВА АНАСТАСІЯ В'ЯЧЕСЛАВІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри політичних теорій

ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ПОЛІТИЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ: ВІД КОНФОРМІЗМУ ДО РАДИКАЛІЗМУ

Сучасний політичний процес як на внутрішньодержавному так і міжнародному рівні характеризується багатовимірністю взаємодій, якому властиве з одного боку зближення, гармонізація, компроміс, взаємозалежність, а з іншого боку поширюється стан посиленої боротьби за політичні, культурні, соціальні, економічні та інші інтереси та ескалації конфліктів на цьому фоні. Розподілення сил управління та підпорядкування політичних суб'єктів породжує проблему балансування між терпимістю та конформізмом, між радикальними мірами та інституційною боротьбою, де радикалізм та конформізм виступають крайніми формами політичного позиціонування. В сучасній політологічній думці не рідко зустрічаються дискусії та наукові спори з приводу визначення меж можливостей впливу політичної толерантності, ступеню відособленості суб'єктних позицій від не прийнятих явищ та рівня активності або пасивності сторін. Зустрічаються ряд концепцій, які отожднюють політичний конформізм з політичною толерантністю, чи розглядають політичний конформізм як наслідок чи негативний результат застосування політичної толерантності як методу чи засобу врегулювання в політичних відносинах. Таке бачення засновується на визначенні політичної нетерпимості як складової політичної боротьби.

Альтернативне бачення будується на розмежуванні та автономізації цих двох політичних станів. Даний підхід розглядає можливість політичної боротьби інституційними методами, утримуючи реалізацію норми толерантності від крайніх її формацій (її надмірного прояву конформізму чи, натомість, її браку, що породжує радикалізм). Відтак, це створює регламентований простір раціональної політичної конку-

ренції. Регламентованість меж стає умовою функціонування толерантності як конструктивного механізму.

Таким чином доцільним є окреслення політичного конформізму, який в даному аспекті розглядається в якості наслідку деструктивного впровадження норми толерантності (надміри). В загальному значенні політичний конформізм можна визначити як стан аполітичності, який передбачає втрату політичним суб'єктом інтересу та цінності участі в політиці, що характеризується пасивним прийняттям, відсутності реакції на політичні явища та рішення, навіть, попри негативне ставлення до таких. Це позиція пристосування до будь-яких змін та подій.

Властивою політичній конформності характеристикою є пасивна поступка, в той час як політична толерантність передбачає активну поступку, яка має ціль інституційного врегулювання, та принциповим визначається збереження позиції опонентів. Як відзначає дослідник Є.В. Веневцева : «В основі толерантності – розумне активне реагування людини на існуючі в суспільстві соціальні, політичні, етнічні та інші конфлікти та розбіжності, що, однак, не передбачає відмови від власних переконань. Ось чому така поступка вважається раціональною реакцією толерантної особистості і має активну спрямованість» [2, с. 72].

Однак, не слід забувати про форму політичного радикалізму який ряд вчених пов'язує зі зворотною стороною – браком норми толерантності. Дослідник Є. Васильчук відзначає: «В інституційному сенсі цей феномен постає як сукупність груп, угруповань, рухів, окремих політично активних індивідів, діяльність яких становить потенційну або реальну загрозу застосування насильницьких, руйнівних дій щодо окремих громадян, органів державної влади та управління, суспільства в цілому або їхнього шантажування з метою ухвалення рішень та вчинення дій в інтересах екстремістських сил» [1, с. 3]. Стосовно українських соціально-політичних реалій, конформізм є деяким порядком політичної культури, який сформований на основі довготривалого історичного впливу тиску на український національний менталітет. Як підмічає Н. Є. Новікова: «Досвід України показує, що політична культура поневоленої нації дедалі більше характеризується конформізмом, забуттям власних традицій і символів, насиченням суспільної свідомості та суспільних відносин чужоземними цінностями і нормами» [3, с. 210].

Встановлення меж політичної толерантності має два основоположні функціональні напрямки, по-перше, попереджує толерантний імунітет до антисоціальних, радикальних та нетолерантних явищ, які представляють небезпеку для держави, суспільства та демократії, та, по-друге, попереджає надмірну толерантність, яка породжує конформізм.

Обмеження толерантності має бути здійснено в першу чергу в законодавчому просторі. В тому числі важливим є встановлення ціннісного нормативу на рівні політичної свідомості та політичної культури суспільства. І це можливе лише при комплексному цілеспрямованому та структурованому впливу як державно-політичних так і соціальних інститутів. Оскільки, формування толерантності та усвідомлення її меж

як форми внутрішньої саморегуляції представляє більш складний та довготривалий процес, який включає процеси політизації чи політичної соціалізації особистості; політичну освіченість; правосвідомість; розвиток громадянського суспільства. І все це на нашу думку починається з правової держави. Отже встановлення меж толерантності задля попередження явищ політичного конформізму та радикалізму повинно бути комплексно визначено на рівні державної політики.

Список використаних джерел:

1. Васильчук Є. Політичний Радикалізм та екстремізм як комплекс загроз і викликів національній безпеці України [Електронний ресурс]. Режим доступу: file:///C:/Users/админ/Downloads/gileya_2013_75_220%20(1).pdf
2. Веневцева Є. В. (2011). Толерантність, конформізм та колективізм як складові структури особистості. Витоки педагогічної майстерності. Сер.: Педагогічні науки, 8(2), 71-74.
3. Новікова Н. Є. Ментальні засади та головні чинники формування політичної культури української нації [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://papers.univ.kiev.ua/11/Main/articles/novikova-n-ie-mentalni-zasadi-yak-golovni-chinniki-formuvannya-politichnoyi_21871.pdf

Ключові слова: політична толерантність, політичний процес, конформізм, радикалізм.

Ключевые слова: political tolerance, political process, conformism, radicalism.

Key words: information, manipulation, political technology, public idea.

АХМЕРОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри політичних теорій

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЗАСАДА МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Польський досвід трансформації політичної системи є вкрай важливим для аналізу у вітчизняній політичній науці, адже процеси демократизації в цій державі мали стартові позиції подібні українським реаліям. Проте Польській республіці вдалося відносно успішно пройти шлях децентралізації системи адміністративно-територіального управління та побудувати ефективну систему місцевого самоврядування, що вказує на високий рівень ефективності муніципальної політики держави.

Реформування місцевого самоврядування у Польщі С. Байрак поділяє на два етапи: перший з 1990 року по 1998 рік; другий з 1999 року по сьогоднішній момент [2]. Наразі у польській державі склалась трирівнева модель місцевого самоврядування, що й визначає особливості